Nikola Vuletić, University of Zadar, Croatia - Tomislav Kuzmanović, University of Zadar, Croatia

Umjesto uvodnika

Radionica prevođenja katalonske poezije / Mali Pašman 2017.

Dragi čitatelju,

Pred tobom je plod rada grupe prevoditelja i dvoje katalonskih pjesnika koji su se sastali na radionici prevođenja katalonske poezije u svibnju 2017. godine na otoku Pašmanu. U temeljima priče ovoga, sada već dugogodišnjeg, prevodilačkog projekta, slobodno se može reći, stoji prvi katalonski lektor na Sveučilištu u Zadru, Pau Sanchis Ferrer, ujedno i pjesnik koji objavljuje pod pseudonimom Pau Sif. Pau je 2010. sudjelovao na 19. izdanju seminara prevođenja poezije u organizaciji Institució de les Lletres Catalanes, koji se tradicionalno održava u Farrera de Pallars, zabačenom mjestu u katalonskim Pirenejima. Tom su se prilikom na katalonski prevodile pjesme Marka Pogačara i Dinka Telećana. Potom je Pau predložio da se neka vrst uzvratnog susreta održi kod nas, u Hrvatskoj, u Zadru, u sličnim uvjetima. To se zbilo već u prosincu 2010, uz potporu različitih katalonskih institucija i našega Ministarstva kulture. Izbor je, iz praktičnih razloga, pao na Mali Pašman gdje smo naišli na odlične domaćine, a otok je dovoljno izoliran, ali i dostupan te stoga prikladan za ovakvo bavljenje poezijom, možda još i više njezinim prevođenjem.

Model je prenesen iz Farrere. Osnovne su mu značajke da se radionica ima održati u relativnom izoliranom i malom mjestu, gdje su sudionici upućeni jedni na druge i na intenzivan rad. U radu sudjeluju sami pjesnici čija se djela prevode, prevoditelji koji moraju vladati jezikom izvornika te pjesnici koji ne moraju nužno poznavati jezik izvornika i čija je funkcija u prvom redu "poetiziranje" prvih verzija koje su iznjedrili prevoditelji. Funkcija je pjesnika, u ovom slučaju, da interpretiraju svoja djela, npr. da tumače leksički izbor, slike, ritam i ostale formalne elemente. U malopašmanski su model dodani i studenti jezika s kojega se prevodi. Prevoditelji su podijeljeni u dvije grupe koje se izmjenjuju u radu s pjesnicima – ujutro s jednim, popodne s drugim. Rad – metikulozan, fokusiran, iscrpljujuć, ali plodan, muka koja rađa užitak – traje tri dana.

eISSN 1847-7755; doi: 10.15291/sic/1.8.cptw.1

Na prvu radionicu, održanu u prosincu 2010. godine, pozvani su pjesnici Francesc Parcerisas (1944) i Laia Martinez i Lopez (1984). On, ugledan autor klasična izričaja, a ona, mlada pjesnikinja u usponu, nesputana jezika i tematike primjerene njezinoj generaciji. Ukratko, dva svijeta. Od prevoditelja ovdje su bili Pau Sanchis Ferrer, tada već asistent katalonske književnosti na Sveučilištu u Zadru, zatim lektorica katalonskog u Zadru, Roser Soler Piera, lektor katalonskoga u Beogradu, Pau Bori Sanz, Tonko Maroević i Nikola Vuletić. Od pjesnika, Dinko Telećan, Dorta Jagić i Antonija Novaković. Od studenata pak, Marija Džaja, Maja Lemaić i Vedrana Lovrinović. Naravno, Tonka Maroevića može se uvrstiti i u pjesničku kvotu, a Dinka Telećana u prevoditeljsku: hrabro brode i pjesničkim i prevoditeljskim morem. Rezultat radionice bila je knjiga Neka bar vedrina ogrne / Que només la claror engomboli (Sveučilište u Zadru, 2011).

Kako je iskustvo bilo pozitivno, a ishod uspješan, na Odsjeku za iberoromanske studije odlučili smo se pokušati radionici osigurati kontinuitet. Sljedeći susret zbio se u prosincu 2012. Ovaj su put pozvani bili galješki pjesnici Gonzalo Navaza (1957) i María Lado (1979). Recept isti: on, živući klasik, poklonik forme, sveučilišni profesor i prevoditelj Baudelaireovih Cvjetova zla na galješki, ona, angažirana pjesnikinja i možda jedan od najupečatljivijih ženskih glasova suvremene galješke poezije. Prevoditeljsku ekipu činili su Dinko Telećan i Ana Brnadić, kao pjesnici-prevoditelji, zatim lektorica galješkoga na Sveučilištu u Zadru, Natalia Veiga Galindo, Nikola Vuletić, te studenti Petra Dominis, Ivica Jandrić i Marta García Lourés. Rezultat radionice bio je Intimni pogon / Fábrica íntima (Sveučilište u Zadru, 2014).

Treća se radionica zbila u svibnju 2015. Model izbora pjesnika donekle se promijenio: pozvane su dvije ugledne, ali mlađe galješke pjesnikinje Lucía Aldao (1982) i Yolanda Castaño (1977). Prevoditeljsku ekipu činili su Dinko Telećan, već ustaljen član, Marko Pogačar, lektorica María Rosales Fernández, Nikola Vuletić te studentice Erika Ratković i Ana Baričević. Pridružio nam se i Carsten Sinner, pročelnik Instituta za primijenjenu lingvistiku i translatologiju u Leipzigu, ujedno i voditelj tamošnjega galješkog lektorata. Rezultat je trojezična zbirka Moj jezik s ruba svijeta / Meine Sprache vom Ende der Welt / A miña lingua fisterra koja je u tisku.

I naposljetku, back to Catalan. Svibanj 2017. Mali Pašman. Teta Irma, barba Šime i komin. Pjesnici: Maria Cabrera i Jaume Coll Mariné. Oboje mladi, djeca osamdesetih: Maria, nesputana, žestoka i ritmična, Jaume, pitom i topao kao kontrabas (inače je basist benda Obeses!), ali

zaljubljen u metar i rimu. Vrlo različiti; izbor našega lektora Artura Garcije Fustera, koji pripada istoj generaciji. Osim Artura, u radionici su kao prevoditelji sudjelovali Tomislav Kuzmanović, Nikola Vuletić, povratnici Tonko Maroević i Pau Sanchis Ferrer, Vedrana Lovrinović, koja je u prvoj radionici sudjelovala kao studentica, a sada već kao asistentica književnosti te studenti Mitja Bulatović i Ana Capek.

Rezultat je, čitatelju dragi, pred tobom.

Nikola Vuletić i Tomislav Kuzmanović

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License